

Днес в броя

Учени предлагат проект на Стратегия за развитието на изкуствения интелект в България до 2030 г.

Стр. 18

На стр. 23



Татяна Досева, директор на Националния дворец на децата: „Творческите ваканции и Националният календар на МОН за изяви по интереси за учебната 2020/2021 г. ще обсъдим с директорите на ЦПЛР“

На стр. 5



„Радвам се, че и български университети вече са част от Европейските университетски алианси. Те са основен градивен елемент на европейското пространство за образование“, заяви българският еврокомисар **Мария Габриел**



Българска академия на науките
www.bas.bg



Силата на информацията

®

АЗ·БУКИ

Четете ни на www.azbuki.bg
www.azbuki.eu

НАЦИОНАЛЕН СЕДМИЧНИК ЗА ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА

Вестникът е правопреемник на първото официално издание на Министерството на просвещението – „Училищен преглед“ – 1896 г.

Брой 29 (1472) 16 – 22 юли 2020 г. Година XXIX. Под името „Аз-буки“ вестникът излиза от 10 април 1991 г. Цена 1,50 лв.

Снимка ЦИКО „София“



Песни, танци, игри и карнавали организират по време на летните лагери за столичните деца във филиалите на Центъра за изкуства, култура и образование „София“. Така децата учат, забавлявайки се. Още по темата на стр. 22

Азбучни истини

Посоката е вярна



Антоанета НАЙДЕНОВА

Свидетели сме на създаването на първия у нас Алианс за сътрудничество и партньорство на университетите от Северна България. Ректорите на 14 висши училища подписаха в Русе учредителния договор, според който ще работят заедно в областта не само на обучението, а и на науката, изследванията и иновациите.

В края на миналата седмица от Брюксел долетя още една добра новина и тя е, че България вече е представена с 5 университета в новите 24 европейски алианса от висши учебни заведения, одобрени от ЕК. Това са СУ „Св. Климент Охридски“, УНСС, НБУ, ТУ – София, и Висшето училище по агробизнес и развитие на регионите – Пловдив. Югозападният университет „Неофит Рилски“ – Благоевград, също е включен като асоцииран партньор към един от консорциумите.

Отделно от това в началото на юли се създаде обединение между трите медицински университета във Варна, Плевен и Пловдив и Висшето училище по телекомуникации и пощи в София. Шуменският университет пък подписа Меморандум за сътрудничество с Русенския университет и Икономическия във Варна.

Стратегията за развитие на висшето образование до 2030 г. още не е факт, а вече ставаме свидетели на университетски обединения. Явно, ректорите на висшите училища у нас разбраха, че заедно ще могат повече и ще увеличат шансовете си за успех и на европейския пазар. Студентите също ще могат да получат най-доброто от всеки университет в обединението и да станат по-добри специалисти с комплексно образование, така че всички страни са печеливши.

Първи алианс на висши училища

14 университета от Северна България обединяват потенциал в името на обучение, наука и иновации

Ректорите на 14 висши училища подписаха в Русе учредителен договор за създаването на Алианс за сътрудничество и партньорство на университетите от Северна България (АУСБ). Домакин на срещата е Русенският университет, чийто ректор чл.-кор. проф. д.т.н. инж. Христо Белоев е инициатор на сдружението.

Учредители станаха Русенският университет, Великотърновският университет, Висшето военновъздушно училище, Висшето военноморско училище, Икономическият университет – Варна, Медицинският университет – Плевен, и Медицинският университет – Варна,

Националният военен университет – В. Търново, Стопанската академия – Свищов, Техническият университет – Варна, и Техническият университет – Габрово, Шуменският университет, Варненският свободен университет и Висшето училище по мениджмънт.

„Създаването на обединения и мрежи е условие за по-ефективното изпълнение на заложените в новите програмни документи цели. Избирането на ново ръководство на Съвета на ректорите на висшите училища е предпоставка за по-интензивно обсъждане на бъдещото развитие на висшето образование“, коментира по време на онлайн

участието си министърът на образованието и науката Красимир Вълчев.

Чл.-кор. Христо Белоев представи целта, ръководните принципи и отговорностите на участниците и статута на Алианса. Той се създава като колективна платформа на различни по профил автономни висши училища за споделяне на общи стратегически цели и инициране на общи действия за тяхното постигане с оглед развитието и повишаването на конкурентоспособността както на включените в него висши училища, така и на системата за висше образование в България и Европа.

На стр. 2

В детската градина...

От стр. 7

В бреговската градина много наблягат на българския език. Миналата година учителите правят проект в подготвителната група, който включва четене на приказки, драматизации, рецитиране, скечове, за да има максимално много езиково общуване. Въпреки че през последните две години нямат много деца, чийто майчин език да не е българският, колкото по-рано влезе едно дете в детската градина, толкова по-лесно се адаптира, по-бързо усвоява норми на поведение, става по-самостоятелно, по-комуникативно и се научава да бъде част от екип. Дори ако има някакви затруднения, в детската градина те ще се изчистят много по-лесно и по-бързо, защото учителите са обучени, а и малчуганите от колектива насочват детето, категорична е директорката.

От 8 юни в ДГ „Детелина“ има допълнителни занимания за група от 12 деца, с които две учителки работят ежедневно. Редуват заниманията и с излизане навън, като дори и там са насърчавани да броят цветята и венчелистчетата, да пеят, да разглеждат книжки, така че обучителният процес продължава. С някои от тях идват и по-малките им братчета и сестричета, по-големите влизат в ролята на учител и така им е по-интересно. Летните занимания ще продължат до 15 август, а след това ще започнат учебната година седмица преди 15 септември, за да може да изпратят и поздравят първолаците. Тази година ще изпратят само 10 деца в първи клас, тъй като едно се е преместило в друго населено място, а две са в чужбина, но са добре подготвени.

В община Брегово има едно-единствено училище — СУ „Св. св. Кирил и Методий“, и всички деца продължават да учат там. Гимназията е близо до детската градина, така че се поддържа добра връзка с тях, особено в началния курс на обучение. И имат и съвместни мероприятия. Включват учениците да четат приказки в градината, канят ги на изпращането на следващите първокласници, за да ги поемат после в училището. Често ползват и площадката за безопасност на движението в училището, която е много по-голяма от тази в детската градина.

Повечето деца успяват да завършат средното си образование, има и отпадащи. Но напоследък тенденцията е все повече да завършват поне основно образование, а не както преди само начално.

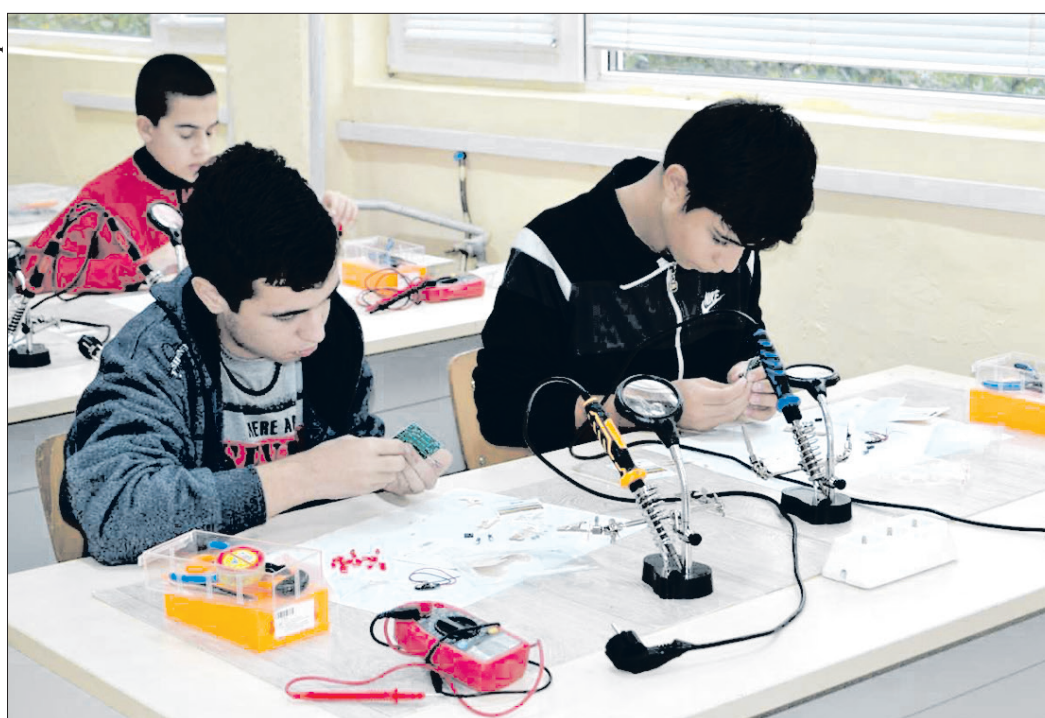
Добрата новина е, че има 85 подадени нови молби в ДГ „Детелина“ за следващата учебна година, като най-много са подадените в най-малката група на 2–3-годишните, а другите деца си продължават в следващата група.

„Имаме страхотни идеи всяка група да си направи по едно ателие за допълнителна дейност — музикално, театрално, изобразително, конструктивно-техническо и за безопасност на движението за най-малките. Повечето са по-творчески и ще стартираме през септември тази инициатива, като всеки месец децата от всяко ателие ще показват пред родителите какво са научили“, споделя директорката.

В Брегово има и Център за работа с деца, който всяка година има поне по две извънкласни форми за малчуганите от детската градина. Те обикновено са в подготвителните групи и са свързани с работа с природни материали и с екологично възпитание. И имат и други съвместни дейности и от няколко години работят заедно по различни проекти за гражданско възпитание.

„Много е важно всички институции, които работят с деца, да си сътрудничат — детски градини, училища, центрове за работа с деца, комисии за противообществени прояви, за да се получат добри резултати. Ние, понеже сме малка общност, много си помагаме и нещата се получават. Проблемът ни е по-скоро с финансирането, но пък получаваме подкрепа и от обществеността“, завършва Захарина Лазарова.

Снимка ПГЕ – Варна



Възпитаниците на Варненската гимназия все по-често получават предложения за работа още преди да са завършили средното си образование

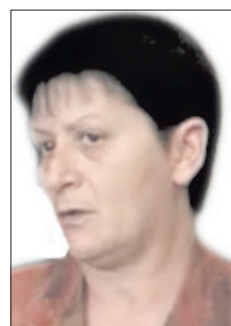
От училищния чин с план за кариера

Учениците от Професионалната гимназия по електротехника във Варна получават оферти за работа още в XII клас

Айсехел РУФИ

Партньорството между училищата и реалния бизнес и инициативите в тази посока са все по-актуална тема. В предложения план-прием за следващата учебна година на Професионалната гимназия по електротехника във Варна за трета поред година са заложили специалности, които са с очакван недостиг на кадри на пазара на труда — „Топлотехника“, „Електрообзавеждане на производството“ и „Промислена електроника“. Важен стимул за привличането на млади хора в тези „дефицитни“ специалности са изплащаните стипендии. „Учениците по „Топлотехника“, „Промислена електроника“ и „Електрообзавеждане на производството“ получават ежемесечна стипендия през целия курс на обучение. Изключително търсени от фирмите са и гарантирано могат да намерят своята успешна реализация“, разказва пред в. „Аз-буки“ директорът на гимназията Живка Москова.

Все по-чести са случаите, в които още в XII клас работодателите предлагат оферти за работа на ученици от тези специалности. Част от възпитаниците на ПГЕ продължават обучението си по същото професионално направление в технически университети, като в същото време и работят. Всъщност варненската гимназия реализира на практика така необходимото партньорство училища — бизнес.



Живка Москова, директор

„Много от възпитаниците ни могат да правят своите кариерни планове още от ученическата скамейка, за което сме благодарни на фирмите, които приемат ученици от XI и XII клас за учебна и производствена практика при тях“, допълва директорката Москова. За да се отговори на актуалното търсене на кадри за бизнеса, техническите специалности като тези в ПГЕ ще стават все по-необходими.

Около 16% от учениците в гимназията не са от областния център Варна, а от региона. За тях училището покрива таксите за общежитие и абонаментните карти на ежедневно пътуващите от други общини. Това дава възможност за достъп до образование и на децата от отдалечените селски райони. Освен за защитените специалности стипендии се ползват и на учениците с отличен успех, както и на тези с изяви в извънучилищни дейности — състезания, конкурси.

„Варна разполага с три ученически общежития, в които са настанени част от приходящите ни ученици. Други избират да пътуват

ежедневно. И в двата случая училището поема разходите. Така помагаме на семействата за намаляване на финансовите разходи за обучение. Оказваме помощ и при набавяне на учебници, като организираме училищна борса за употребявани учебници, където децата си ги разменят без комисиона“, обяснява директорът на гимназията.

От ПГЕ отчитат най-голям интерес от страна на младите хора към специалностите от направление „Компютърни науки“ — „Системно програмиране“ и „Приложно програмиране“. С традиции в училището е обучението по „Компютърни мрежи“ и „Електрически инсталации“, затова завършилите ги успяват да се реализират като специалисти както в България, така и в чужбина.

Заради пандемията през тази година кампанията по информиране на родители и ученици за план-приема и възможностите в ПГЕ тече по различен начин. „Разчитаме основно на интернет за популяризирането чрез клипове на сайта на училището, чрез центъра за кариерно ориентиране, ползваме и местни радиостанции. Ученици от специалност „Кинотехника, аудио- и видео системи“ подготвиха видеоклип, който качихме на училищния сайт, на сайта на Община Варна и други интернет страници“, пояснява Москова.

В ПГЕ успяват да се справят с голямото предизвикателство, пред което ги изправя обучението в електронна среда.

„За кратко време трябва-

ше да бъде извършен този преход — от традиционно към дистанционно обучение. Смятам, че всички — учители, ученици и с подкрепата на родителите, успяхме да създадем оптимална организация за обучение, така че то да бъде успешно. Практиката показва, че някои от децата дори се справят по-добре в електронна среда — те са от едно дигитално поколение, на което технологиите не са чужди, и се чувстват уверени в използването им. Смятам, че дистанционното обучение има място в съвременното училище в периоди, когато присъствената форма е невъзможна — например по време на грипните ваксинции. Възможностите на електронната среда могат да се използват успоредно с присъственото обучение. И тези вече 3 месеца показва как и къде точно — например при задаване на проекти, домашни и самостоятелни работи“, коментира директорът на ПГЕ. Според нея обаче традиционното обучение не може да бъде заменено изцяло с електронно. Доказателство за това е, че още след първите седмици на онлайн обучение ученици споделят, че училището им липсва.

„Живото общуване няма как да бъде заменено с виртуално. Но със сигурност има място в училищната среда. Мисля, че на децата много им липсва общуването с приятелите, дори и с учителите“, категорична е дългогодишният директор на ПГЕ. И завършва с това да не забравяме, че светът изглежда различен, когато си на 18 години.